

Anmälan om svar på remiss av EU-kommissionens förslag till direktiv och rådets rekommendation om praktikanter

Remiss från Arbetsmarknadsdepartementet
Remisstid den 30 april 2024

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss godkänns.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Arbetsmarknadsdepartementet har remitterat EU-kommissionens förslag till direktiv om stärkta arbetsvillkor för praktikanter samt ett förslag till rådets rekommendation om kvalitetsramverk för praktik till bland annat Stockholms stad för yttrande.

EU-kommissionen föreslår bättre arbetsvillkor för praktikanter, bland annat när det gäller ersättning, inkludering och kvalitet på praktikprogrammen i EU. Initiativet består av ett förslag till direktiv om att förbättra och tillämpa arbetsvillkor för praktikanter och motverka praktikprogram som i själva verket är vanliga arbeten. Vidare föreslås att rådets rekommendation från 2014 om kvalitetskriterier för praktikprogram revideras för att ta itu med frågor som rör kvalitet och inkludering, såsom skälig ersättning och socialt skydd.

På grund av kort remisstid har staden svarat med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret ser positivt på de föreslagna direktiven och rådets rekommendationer och anser att staden redan lever upp till flertalet av de direktiv och råd som föreslås i ärendet.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen godkänner anmälan om svaret på remissen.

Stockholm den 15 maj 2024

Emilia Bjuggren

Bilagor

1. Remiss - EU-kommissionens förslag till direktiv om stärkta arbetsvillkor för praktikanter, dnr KS 2024/438-1.1
2. Remiss - Förslag till rådets rekommendation om kvalitetsramverk för praktik, dnr KS 2024/438-1.2
3. Bilaga - Sammanfattning av EU-kommissionens konsekvensanalys, dnr KS 2024/438-1.3
4. Bilaga - EU-kommissionens konsekvensanalys del 1, dnr KS 2024/438-1.4
5. Bilaga - EU-kommissionens konsekvensanalys del 2, dnr KS 2024/438-1.5

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Europeiska Unionens (EU) kvalitetskriterier för praktikprogram från 2014 fastställdes 21 kvalitetskriterier för praktikprogram som medlemsländerna rekommenderas att införa för att säkerställa högkvalitativ inläring och goda arbetsvillkor. I utvärderingen från 2023 av rådets rekommendation konstaterade kommissionen att kriterierna hjälpte till att förbättra kvaliteten på praktikprogrammen i EU men samtidigt lyfte den också fram att det finns utrymme för förbättring i att tillämpa, övervaka och genomdriva kvalitetskriterierna.

EU-kommissionen föreslår bättre arbetsvillkor för praktikanter, bland annat när det gäller ersättning, inkludering och kvalitet på praktikprogrammen i EU. Initiativet består av ett förslag till direktiv om att förbättra och tillämpa arbetsvillkor för praktikanter och motverka praktikprogram som i själva verket är vanliga arbeten. Vidare föreslås ett förslag om att revidera rådets rekommendation från 2014 om kvalitetskriterier för praktikprogram för att ta itu med frågor som rör kvalitet och inkludering, såsom skälig ersättning och socialt skydd.

De viktigaste punkterna i det föreslagna direktivet omfattar:

- **principen om icke-diskriminering**, som säkerställer att praktikanter behandlas lika i fråga om arbetsvillkor, inklusive ersättning, jämfört med vanliga arbetstagare, såvida inte särbehandlingen kan motiveras med sakliga skäl, såsom olika arbetsuppgifter, mindre ansvar, arbetsbörda eller lärande- eller utbildningsdelen,
- **säkerställa att praktikprogram inte används i stället för reguljära anställningar** genom kontroller och inspektioner, där medlemsländerna använder varaktigheten som en möjlig aspekt för att bedöma om så är fallet samt genom att be företagen ange antalet praktikanter, varaktigheten och arbetsvillkoren för praktikprogrammen,
- **göra det möjligt för arbetstagarrepresentanter att representera praktikanter** för att slå vakt om deras rättigheter, kräva att medlemsländerna ser till att det finns kanaler där praktikanter kan anmäla missförhållanden och dåliga arbetsvillkor.

De viktigaste punkterna i rådets reviderade rekommendation omfattar åtgärder för att:

- **rekommendera skälig ersättning för praktikanter, säkerställa tillräckligt socialt skydd för praktikanter** inklusive lämplig täckning i enlighet med nationell lagstiftning,
- **utse en mentor** för att ge praktikanter riktat stöd och råd, **främja lika tillgång till praktikprogram**, genom att nå ut till människor i utsatta situationer och genom att säkerställa att arbetsplatserna är tillgängliga för praktikanter med funktionsnedsättning,

- **möjliggöra arbete på distans eller delvis på distans** genom att se till att praktikanter får den utrustning de behöver,
- **öka anställbarheten** genom ytterligare yrkesvägledning och incitament för organisationer som erbjuder praktik att ge praktikanter en ordinarie tjänst efter praktiken.

Dessa nya inslag är en komplettering av kvalitetskriterierna för praktikprogram från 2014. De handlar bland annat om att tydligt utlysa lediga tjänster, teckna skriftliga avtal om villkoren för praktikprogrammet, se till att praktikprogrammen inte är överdrivet långa eller upprepas, säkerställa att praktikanterna får god yrkeserfarenhet, garantera praktikanternas säkerhet och hälsa samt erkännande av praktikprogrammen efteråt.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 april 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Högkvalitativa praktikprogram kan hjälpa unga att få praktisk arbetserfarenhet, lära sig nya färdigheter och få ett bra jobb. Stadsledningskontoret ser därför positivt på de föreslagna direktiven och rådets rekommendationer och anser att de ligger i linje med kommunfullmäktiges verksamhetsområdesmål *3.2 I Stockholm ska alla ges möjligheter till ett eget jobb.*

Stadsledningskontoret anser att staden redan lever upp till flertalet av de direktiv och råd som föreslås i ärendet men menar att det är viktigt att fortsätta arbetet med att stärka möjligheterna till arbetslivserfarenhet till den målgrupp som dessa direktiv och råd vänder sig till.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar att remissen *EU-kommissionens förslag till direktiv och rådets rekommendation om praktikanter* anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.